

Bijlage 4 Verslag marktconsultatie

Aanbesteding Vrouwenopvang 260082GDD

Versie 10 juli 2026

Verslag digitale marktconsultatie Vrouwenopvang regio Drechtsteden, Gorinchem en Molenlanden

Datum: 15-12-2025

Aanwezige zorgaanbieders: Fier, Safegroup Breda, KesslerPerspectief (Arosa)

Situatieschets

 2. Situatieschets 15 december 2025 (1) - Op grond van de Wmo 2015 is de Gemeente Dordrecht als centrumgemeente verantwoordelijk voor het organiseren van vrouwenopvang in de gehele regio Zuid-Holland Zuid (ZHZ) (excl. Hoeksche Waard). - ZHZ omvat, naast de Gemeente Dordrecht, de gemeenten Alblasserdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Henrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zijndrecht. De Hoeksche Waard behoort niet tot het werkgebied van de vrouwenopvang, maar wel van Veilig Thuis ZHZ. - Het inwonertal van de regio bedroeg op 1 januari 2025 iets minder dan 383.000 (exclusief Hoeksche Waard).	 2. Situatieschets 15 december 2025 (2) Het huidige aanbod bij geweld in <u>afhankelijkheidsrelaties</u> in de regio ZHZ bestaat uit: - Opvang en begeleiding: - Maandag tot en met vrijdag tot 21.00 uur. - Noodopvang 24/7. De opvang is gelokaliseerd in de Short Stay Facility in Dordrecht. De huidige aanbieder heeft hier de beschikking over in totaal 17 appartementen. - Ambulante hulpverlening. - AWARE.
 2. Situatieschets 15 december 2025 (3) De toegang tot deze voorzieningen verloopt via Veilig Thuis ZHZ. De samenwerking tussen Veilig Thuis en de huidige aanbieder is vastgelegd in een in 2025 hernieuwd convenant. In de huidige situatie wordt de geboden ondersteuning gedurende de eerste 12 weken bekostigd vanuit een jaarlijkse subsidie. Indien de ondersteuning na deze periode wordt voortgezet, wordt een beroep gedaan op de <u>Wmo</u> of Jeugdwet.	 2. Situatieschets 15 december 2025 (4) Realisatiecijfers 2024: - Opvang t/m 12 weken: 34 cliënten. - Ambulante begeleiding t/m 12 weken: 105 cliënten - Aware: 80 cliënten. - Ambulante begeleiding <u>Wmo</u> (na de eerste 12 weken): 98 cliënten. - Ambulante begeleiding jeugd (na de eerste 12 weken): 48 cliënten.

Een lijst met opvoeringsteksten maken.
Klik op de pijl als u de lijst van de opvoeringsteksten wilt wijzigen.

2. Situatieschets 15 december 2025 (5)

De subsidierelatie met de huidige aanbieder eindigt op 31 december 2026. Een nieuwe aanbieder start derhalve per 1 januari 2027.

De huidige locatie in de SSF in Dordrecht voldoet in meerdere opzichten niet aan de actuele eisen met betrekking tot veiligheid en voorzieningen. Er wordt daarom gezocht naar een nieuwe locatie in de regio. Streven is daarbij het aantal opvangplekken uit te breiden tot maximaal 24.

De zoektocht naar een nieuwe aanbieder en een nieuwe locatie lopen op dit moment dus gelijk op. Of in 2026 een nieuwe locatie gevonden wordt is onzeker: de nieuwe aanbieder zal hier mogelijk dus nog bij betrokken worden.

Aandachtspunten naar aanleiding van de situatieschets

In aanvulling op de situatieschets wordt vanuit de gemeente als aandachtspunt benoemd dat wat betreft de vrouwenopvang de Hoeksche Waard niet tot het werkgebied Zuid-Holland Zuid (centrumgemeente Dordrecht) behoort, maar wel onderdeel is van de Veilig Thuis regio. Voorts is van belang dat Veilig Thuis de toegang tot de vrouwenopvang vormt: hier vindt de risicoscreening plaats en wordt in overleg met de aanbieder bepaald welk hulpaanbod er passend is.

Op dit moment is de Vrouwenopvang gesitueerd in de Short Stay Facility (SSF) in Dordrecht. De huidige locatie is op dit moment de voornaamste reden dat er nog niet volledig kan worden voldaan aan het veiligheidskeurmerk voor de vrouwenopvang. Dit heeft te maken met de fysieke veiligheidskenmerken van de SSF. De zoektocht naar een nieuwe locatie (inclusief een uitbreiding van opvang plekken) loopt, maar is ingewikkeld. De nieuwe locatie kan in Dordrecht zijn, maar ook in een andere gemeente in de regio.

Het is aannemelijk dat er per 1-1-2027 nog geen nieuwe locatie beschikbaar is en dat de dienstverlening vanuit de huidige locatie geboden moet worden. De eisen uit het Normenkader Keurmerk Veiligheid in de Vrouwenopvang worden meegenomen in de zoektocht naar een nieuwe locatie. Kort samengevat wordt gezocht naar een locatie met gescheiden woon- en zorggedeelten, met toezicht op de ingang. Voorzieningen zoals een school/kinderdagverblijf, huisarts, supermarkt en groen dienen in de nabijheid te zijn. De gemeente onderzoekt op dit moment of herinrichting van bestaande voorzieningen mogelijk is, maar richt zich ook op een nieuwbouwproject dat potenties heeft. Er zijn echter nog veel onzekerheden, onder andere waar het gaat om de benodigde omgevingsvergunning.

De aanwezige aanbieders wijzen op de voordelen van bovenregionale samenwerking en doen de suggestie om de noodopvangvoorziening over meerdere regio's te verspreiden. Dus niet één opvanglocatie, maar meerdere locaties waartussen samenwerking en doorstroming mogelijk is. Als voorbeeld wordt verwezen naar de drie Oranjehuizen van de Blijfgroep die verspreid zijn over Noord-Holland en Flevoland: wanneer vrouwen van locatie wisselen gaat de financiering van de betrokken centrumgemeente ook mee naar de nieuwe locatie. Samenwerking op deze wijze tussen Breda, Dordrecht en Rotterdam is denkbaar. Er wordt daarnaast aangegeven dat een locatie met 24 plekken de minimale schaalgrootte is om een businesscase rond te krijgen. Een ruimere schaalgrootte biedt

echter meer voordelen. Zo zou er bijvoorbeeld meer ruimte kunnen worden gemaakt voor de opvang van grotere gezinnen: deze groep maakt een niet onaanzienlijk deel uit van de doelgroep.

Uitgangspunten

3. Uitgangs-/vraagpunten

Bij de start van dit proces is een aantal uitgangspunten geformuleerd met daaraan gekoppeld ook enkele vraagpunten:

1. Opvang: zo kort als mogelijk, maar zo lang als nodig is.
2. Een systeemgerichte aanpak: gezinsgericht, integraal.
3. Definitie van de doelgroep: geen drempels als licht verstandelijke of andere beperkingen.
4. Kwaliteitseisen: rekening houdend met het keurmerk Veiligheid in de Vrouwenopvang.

Toelichting op uitgangspunten

Bij het eerste uitgangspunt -opvang zo kort als mogelijk- maar zo lang als nodig is, merkt de gemeente nog op dat dit punt direct voortvloeit uit de huidige beleidskaders zoals die zijn vastgelegd in de regionale visiedocumenten *Van Opvang Naar Wonen* en *Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis*.

Het derde uitgangspunt -geen drempels zoals een licht verstandelijke of andere beperkingen-is ingegeven door enkele recente praktijksituaties in de regio, waaruit blijkt dat met name het plaatsen van vrouwen met een (lichte) verstandelijke beperking op problemen stuit omdat de hulpverlening op opvanglocaties hier niet op is toegerust. In de nieuwe situatie is het wenselijk dat vrouwen met een beperking niet worden uitgesloten van hulp in de opvang.

Naar aanleiding van een aantal vragen bij uitgangspunt 3 licht de gemeente toe dat de wens is dat het verblijf in de opvang beperkt blijft tot drie tot zes maanden. Vrouwen die in de opvang verblijven hebben op grond van de Huisvestingsverordening recht op urgentie bij uitstroom. Vanuit de aanbieders wordt verwezen naar de aanpak zoals beschreven in de landelijke visie *Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid*. Deze gaat uit van drie fasen met duidelijk langere verblijfstermijnen dan de voorgestelde drie tot zes maanden. De gemeente geeft aan op dit punt mede met dit gesprek graag de verdieping te zoeken. De ervaring leert dat op dit moment vrouwen die gebruik maken van de opvang of ambulante ondersteuning zoals die wordt geboden door de huidige aanbieder, gemiddeld na een jaar uitstromen.

Verkenning en uitwisseling

4. Verkenning en uitwisseling

Graag gaan wij nader in gesprek over een aantal onderwerpen ter verdere verdieping van de vraagstelling van deze aanbesteding.

- Verkenning: inhoud, vorm en duur van de begeleiding. Invulling plegeraangepak als onderdeel aanbod.
- Verkenning: bekostigingswijze. Varianten en hun voor- en nadelen.
- Verkenning: locatie-eisen. Niet geheim, maar wel veilig. Eisen keurmerk.
- Verkenning: ruimte voor innovatie.

Vraag met betrekking tot plaatsing in de huidige situatie: hoe is dit nu georganiseerd?

Bij crisis wordt er in de huidige situatie eerst gekeken of er een van de 17 appartementen op de locatie SSF vrij is. Is dat niet het geval, dan wordt gekeken naar andere mogelijkheden, waaronder de locatie in Breda van de huidige aanbieder. Zo ja, dan wordt deze ingezet. Wanneer er niets vrij is wordt uitgeweken naar een hotel of vakantiepark als tijdelijke opvangplek. De vrouwen ontvangen hier dezelfde hulpverlening als wanneer ze in de noodopvang zelf opgevangen worden.

Op verzoek van de gemeente licht een van de aanbieders de visie *Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid* verder toe. Deze visie is ook verwerkt in de Oranjehuisaangepak. Het gaat in het kort over het allereerst waarborgen van acute veiligheid (drie maanden), waarna een fase volgt van stabiele veiligheid (eveneens drie maanden) en ten slotte de fase waarin duurzame veiligheid en herstel centraal staan. In deze laatste fase van wederom drie maanden gaat het onder andere om normaliseren en toewerken naar participatie. Per fase is het belangrijk dat er zich geen incidenten voordoen. De intensiteit van de begeleiding in de drie fasen wordt niet per fase minder, omdat er in elke fase een crisis kan plaatsvinden. Het is een proces van op- en afschalen, waarin er in de laatste fase (uitstroom begeleiding) weer veel moet gebeuren in de begeleiding. De laatste fase is ook nog ingewikkeld omdat er dan huisvesting beschikbaar moet zijn, hetgeen vaak niet het geval is.

Suggestie vanuit aanbieders is om de beschikking te hebben over meerdere panden waarvan er enkele kunnen worden omgeklapt naar een BW-indicatie, zodat een client er kan blijven wonen.

Vraag met betrekking tot de positie van kinderen in de opvang

De gemeente geeft aan dat het kind vanaf het eerste moment als een aparte cliënt wordt gezien. Op de vraag of dit betekent dat er aparte tarieven gelden voor vrouwen en kinderen, wordt toegelicht dat in de huidige contractafspraken geldt dat er één totaal weektarief is voor de moeder, waaraan een vaste opslag wordt toegevoegd wanneer er ook een of meer kinderen betrokken zijn. Vanaf het moment dat er na de eerste 12 weken maatwerk wordt ingezet, geldt er één Wmo-indicatie (inclusief opslag) voor moeder en kinderen, specifiek voor de begeleiding in de opvang. Er zijn dus geen

gescheiden tarieven voor moeder en kind. Voor eventuele jeugdhulp die naast de geboden ondersteuning vanuit de Wmo-indicatie ingezet moet worden, moet een aparte indicatie worden aangevraagd via de Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid. Het weektarief heeft een bandbreedte van € 124,- tot en met € 550,- De cliënt betaalt zelf huur.

In reactie op de vraag wat de aanbieders willen meegegeven met betrekking de positie van kinderen, adviseren zij dat de -afzonderlijke- tarieven voor kinderen en volwassenen gelijk moeten gelijk zijn, zodat zij als aparte cliënten kunnen worden behandeld. Hiermee wordt tevens bevestigd dat een kind vanaf het begin begeleiding nodig heeft, los van een eventuele aanvullende jeugdhulpindicatie.

Het wordt nu als gebruikelijk ervaren dat in alle fases van het verblijf de gemeente de verblijfskosten betaalt. Vergelijk de situatie binnen BW-voorzieningen. Dat gebeurt vanuit de Wmo of vanuit subsidie, waarbij een deel van de verblijfskosten wordt doorberekend aan de vrouwen in de vorm van een eigen bijdrage of een korting op de bijstandsuitkering .

Vanuit de aanbieders wordt ook de suggestie gedaan een indicatie vanuit jeugdhulp direct te koppelen aan de vrouwenopvang: de partij die de vrouwenopvang exploiteert is dan ook aanbieder van jeugdhulp en wordt daarvoor ook gecontracteerd. Het is al lastig genoeg om voor een indicatie de medewerking van beide ouders te krijgen en dit wordt verergerd wanneer er ook nog eerst een traject moet worden gevolgd om bij een externe partij de indicatie aan te vragen. Wanneer je wilt dat het verblijf tot 3 tot 6 maanden beperkt blijft, haal je het door de procedure én wachtlijsten niet om de kinderen nog tijdens het verblijf de benodigde jeugdhulp te bieden. In de Oranjehuisaanpak is jeugdhulp in het aanbod meegenomen en ook in Rotterdam is een en ander samengebracht.

Pleger

Naar aanleiding van de vraag van de gemeente op welke wijze de begeleiding van de pleger als onderdeel van een systeemgerichte aanpak idealiter vorm zou moeten krijgen, geven de aanbieders aan dat met het op vrijwillige basis weinig oplevert. Het moet weliswaar op vrijwillige basis, maar wel de vrijblijvendheid voorbij zijn. In Rotterdam wordt met de gemeente bezien of het ambtshalve inzetten van een Wmo-indicatie extramurale begeleiding voor plegers kan worden ingezet. Voordeel hiervan is dat deze begeleiding daarmee voortaan bekostigd wordt. Mocht de pleger niet mee willen werken, dan kan dit signaal worden afgegeven aan de kinderscherming (dossieropbouw).

Rotterdam kent sinds enkele jaren een door de gemeente gefinancierde plegeropvang, die overigens los staat van de vrouwenopvang. Hier worden kwetsbare plegers opgevangen aan wie een tijdelijk huisverbod is opgelegd en die niet op een sociaal netwerk kunnen terugvallen. Deze aanpak is succesvol, mede door de inzet van ervaringsdeskundigen. Echter, omdat deze plegers geen urgentie hebben is doorstroming een probleem. Voorts wordt gewerkt aan het opzetten van ambulante plegerhulpverlening.

Het gebrek aan middelen is echter problematisch. Rotterdam heeft ook een extra resultaatgebied Veiligheid en Herstel toegevoegd aan de Wmo, dat een systeemgerichte aanpak mogelijk kan gaan maken. Insteek is dat de pleger betrokken moet worden en dat het de pleger en niet een vrouw en kinderen zijn die het huis moet verlaten. Het blijft echter een zoektocht. Advies: wil je daadwerkelijk systeemgericht werken stapel qua financiering dan zoveel mogelijk trajecten (vanuit Wmo,

Zorgverzekeringswet, Wlz), zodat op termijn een systeemgericht budget en echt maatwerk mogelijk is.

Bekostiging algemeen

Aanbieders geven aan dat zij het incasseren van huur niet zien als een taak voor de zorgaanbieder. Betalingsachterstanden kunnen de hulpverleningsrelatie bemoeilijken. Het heeft de voorkeur om dit uit te besteden. Het innen van huur door de gemeente via een eigen bijdrage is ook een optie. Dit doet overigens niet af aan het feit dat het met het oog op het toewerken naar zelfstandigheid wenselijk is dat cliënten op enig moment bijdragen aan de huur. Desgevraagd geven de aanbieders aan dat het elders niet gebruikelijk is dat vrouwen al vanaf de eerste dag in de opvang huur betalen.

Aanbieders geven aan dat op basis van een kostprijsonderzoek twee jaar geleden in Rotterdam is besloten tot beschikbaarheidsfinanciering voor de crisisopvang over te gaan. Hiervoor hebben de aanbieders ook gepleit: op een bepaald niveau moeten huisvesting, formatie enzovoorts gegarandeerd zijn, ongeacht het aantal cliënten dat in zorg is. Dit is ook hoe het in bijvoorbeeld Delft geregeld is.

Innovatie

Naar aanleiding van de vraag van de aanbieders welke gedachten er bij de gemeente ten aanzien van gewenste innovaties leven, geeft de gemeente aan dat er niet aan een specifieke gewenste innovatie wordt gedacht, maar dat het de bedoeling was daar in deze sessie meer over op te halen. Interessant is in ieder geval het ambtshalve inzetten van plegershulp zoals dat in Rotterdam is opgezet. De aanbieders verwijzen in aanvulling hierop nog naar diverse handreikingen (onder andere gezinsprofielen en interventiemodellen) die het Verwey-Jonker Instituut heeft uitgebracht en die ingezet kunnen worden. De gemeente geeft aan dit mee te nemen in de opdrachtbeschrijving.

Proces

De gemeente geeft aan dat het einddoel is per 1-1-2027 een nieuwe aanbieder te hebben gecontracteerd voor de vrouwenopvang. Er is bewust voor gekozen om af te stappen van subsidie en

over te gaan op een aanbesteding. Dit, met het oog op leveringszekerheid en de vergrote mogelijkheden op sturing en het indien nodig afdwingen van de prestatie door de gemeente. Daarbij is het wel het doel om een langdurige en duurzame relatie aan te gaan. Gedacht wordt aan 4 jaar met tweemaal de mogelijkheid tot verlenging met 2 jaar.

Hoe het proces er precies uit gaat zien is op dit moment nog niet helemaal helder. Het betreft een SAS (Sociale en andere specifieke diensten) dienst, waardoor er meer vrijheid in de vormgeving van de procedure mogelijk is. Er wordt gedacht aan een niet-openbare procedure, waarbij aan de voorkant de inschrijving opengesteld wordt voor iedereen, maar uiteindelijk twee of drie partijen worden geselecteerd, waarmee enkele dialoogsessies worden georganiseerd om te kijken hoe verder vorm aan het proces wordt gegeven. Dit heeft vooral ook te maken met de onzekerheid rondom de nieuwe huisvesting eruit zal gaan zien.

De gemeente bezint zich dus nog op de vraag wat de inschrijvers precies moeten gaan inleveren. Dit moet we eind Q1/begin Q2 zeker helder zijn, zodat voor de zomer in ieder geval kan worden gepubliceerd en bij voorkeur ook een of meer dialoogsessies en een vragenronde gehouden kunnen worden. Toekenning volgt uiterlijk in september. De laatste paar maanden van 2026 zullen dan gewijd worden aan de overdracht aan de nieuwe aanbieder en de implementatie van het nieuwe contract. Vanuit de aanbieders wordt aangegeven dat de genoemde termijn mogelijk te kort is. Het definitieve tijdspad zal in de inkoopdocumenten worden opgenomen.

Vanuit de aanbieders wordt de vraag gesteld of dan beschikbaarheid als een van de te leveren prestaties zal worden gevraagd. Er leeft een duidelijke voorkeur voor beschikbaarheidsfinanciering om te kunnen voorzien in een basisbezetting (locatiebeheer en benodigde cliëntondersteuning) ongeacht het aantal aanwezige cliënten. Dit wordt aangevuld met de meer expliciet geformuleerde opmerking dat zonder beschikbaarheidsfinanciering (geen P x Q, maar exploitatiebedrag ongeacht de bezetting; prestatie op basis van beschikbaarheid) de aanbesteding te risicovol en daarmee weinig interessant zal zijn voor partijen.

Voorts wordt de vraag voorgelegd of er ook is nagedacht over de mogelijkheid dat er niemand zal inschrijven? Is bijvoorbeeld al nagedacht over de mogelijkheid om aan te haken bij de Maatschappelijke Opvang, zoals elders in het land ook gebeurt? De gemeente geeft aan dat er voordat de aanbesteding start er ook een back-up-scenario zal liggen.

Vanuit de aanbieders wordt nadrukkelijk gevraagd om ook de mogelijkheid van het contracteren een samenwerkingsverband open te houden in plaats van één aanbieder. Dit in het licht van de onzekerheid over de locatie, maar ook de omvang van de hulpverleningsvraag. Het vraagt best veel van een partij om aan dit alles vorm te geven. De gemeente neemt deze suggestie zeker mee.

Een volgende vraag betreft de overname van medewerkers: hoe wordt daar door partijen tegenbaan gekeken? De gemeente geeft aan dat het in het belang van de continuïteit van de zorg van belang is dat de betrokken medewerkers meegaan naar de nieuwe aanbieder. Het gaat dan met name om de medewerkers in de uitvoering: begeleiders, gedragswetenschapper, sociaal raadvrouw, enzovoorts. Een en ander is natuurlijk ook afhankelijk van de keuze die de betreffende medewerkers zelf maken. In de vervolgdocumenten zal een precies overzicht worden meegenomen van de betreffende functies.

Op de vraag van de gemeente wat in de ogen van de aanbieders een realistische overdrachtstermijn is, geven deze aan dat een overgangsperiode van een jaar wel nodig zal zijn. Na een eerste halfjaar waarin de bedrijfsvoering onder de loep genomen moet worden, is een overgangsperiode van nog eens een halfjaar wenselijk. Hoe de zorg continuïteit kan worden geboden is natuurlijk ook afhankelijk van de trajecten die lopen. Veel zal ook afhangen van de vraag of er een verhuizing zal plaatsvinden naar een andere locatie.

Vanuit de aanbieders wordt de vraag gesteld of zij zich kunnen inschrijven als nieuwe contractpartij voor de inkoop van begeleiding in het kader van de Wmo? Is er sprake van een open house? De gemeente geeft aan dat in 2026 een nieuwe inkoopronde gestart zal worden voor de Wmo maatwerkvoorziening individuele begeleiding. Dit zal een open house ronde zijn. Het huidige contract is gesloten, maar het is mogelijk hier op goede gronden een uitzondering in te maken. De inkoop Vrouwenopvang kan zo'n grond zijn om het contract weer open te stellen voor een specifieke partij. In de voorwaarden bij de aanbesteding zal ook opgenomen worden dat een nieuwe aanbieder ook gecontracteerd moet zijn voor het aanbieden van individuele begeleiding. Contractering voor individuele begeleiding in het kader van de Jeugdwet valt onder een andere aanbestedende dienst. Naar aanleiding van deze consultatie zal met deze dienst contact worden opgenomen.

De gemeente bedankt de aanwezige aanbieders hartelijk voor hun inbreng, en suggesties.